

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти **Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"**

Освітня програма **17834 Прикладна політологія**

Рівень вищої освіти **Магістр**

Спеціальність **052 Політологія**

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства - <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	17834
Назва ОП	Прикладна політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Стогова Ольга Володимирівна, Метельський Данило Олександрович, Семенець-Орлова Інна Андріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	10.03.2020 р. - 12.03.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/publinfo_samootsinka_052_pr_polit_mag.pdf

Програма візиту експертної групи http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/progr_vizytu_2020_115E.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма (далі – ОПП) виконує важливу суспільну місію в регіоні, має унікальний прикладний фокус, пов'язаний із проблемою вирішення збройного конфлікту на Сході України. ОПП орієнтована на широке коло стейкхолдерів, враховує регіональний контекст. ОПП характеризується значним показником працевлаштованості випускників. Зміст ОПП має чітку структуру, освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему, що дає можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Оновлення змісту ОПП здійснюється на основі систематичного зворотного зв'язку із здобувачами, випускниками та роботодавцями. У межах освітньо-професійної програми створені належні для магістерського рівня можливості поєднувати навчання і дослідження, участь здобувачів вищої освіти у науковій діяльності є активною. Професійна компетентність залучених до викладання науково-педагогічних працівників є достатньою для впровадження компонентів ОПП, академічний персонал активно працює над розвитком власної професійної майстерності. В університеті активно формується інституційне середовище забезпечення якості вищої освіти. Підготовка здобувачів вищої освіти за ОПП «Прикладна політологія» інтегрує освітній компоненту, наукову роботу та практичну складову для вирішення завдань політичного розвитку громади, регіону, країни. Окремих формальних уточнень потребує документальне забезпечення ОПП. Загалом ОПП критеріям акредитації відповідає.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони: - постійний зв'язок з роботодавцями, залучення їх до реалізації освітньо-професійної програми; - прозорість і публічність як невід'ємний елемент організаційної культури Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (далі – ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»); - узгодженість цілей ОПП з Стратегією університету; - наявність висококваліфікованої робочої групи ОПП, вмотивований професорсько-викладацький склад, який має значне число публікації саме за тематикою дисциплін, що викладаються; - реальна співпраця із багатьма роботодавцями та випускниками, які вмотивовані до участі у модернізації ОПП; - викладачі, що забезпечують реалізацію ОПП, використовують інтерактивні та сфокусовані на практичній складовій ОПП форми навчання; - ЗВО практикує залучення роботодавців безпосередньо до освітнього процесу. Позитивні практики: - наповненість внутрішнього освітнього порталу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; - ОПП враховує інтереси роботодавців, які залучаються до її перегляду; - тісна співпраця випускової кафедри з випускниками; - підтримка ЗВО у працевлаштуванні випускників (листи-характеристики, рекомендації, пошук баз практики, зустрічі з потенційними роботодавцями); - співробітництво з міжнародними організаціями; - оновлення матеріально-технічної бази, придбання мультимедійної техніки, створення двох студентських хабів за рахунок цільових грантів міжнародних проектів; - періодичне анкетування здобувачів ОПП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: суттєвих зауважень немає. Рекомендації з удосконалення ОП: - розглянути можливість створення аналітичного центру при випусковій кафедрі з метою надання можливостей здобувачам розвивати дослідницькі навички у межах спеціальності та набуття досвіду практичної роботи в галузі прикладної політології; - оновити перелік використаних джерел у силабусах відповідно до специфіки прикладного характеру ОПП; - підтримувати посилення академічної мобільності, в тому числі міжнародної; - формалізувати (розробити та затвердити процедуру) визнання ЗВО результатів неформальної освіти; - надалі розвивати елементи дистанційного навчання з акцентом на специфіку контингенту здобувачів (військовослужбовці, депутати місцевих рад); - посилити ступінь висвітлення регіонального контексту у змісті ОПП, спеціальних компетентностях та програмних результатах навчання; - у самій ОПП чіткіше виписати характеристики прикладного характеру ОПП (у ході акредитаційної експертизи експертна група переконалася у прикладному характері ОПП, однак у описі самої програми це сказано нечітко, загальними фразами з наголосом на «фундаментальних знаннях сучасної політичної теорії»); - створити окрему електронну скриньку для надання можливості зацікавлених сторін (не лише випускників та роботодавців) постійно надсилати пропозиції щодо оновлення ОПП (не лише на етапі рецензування ОПП).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОПП відповідають місії університету, визначеній у Стратегії розвитку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf), що полягає в підготовці конкурентноздатних фахівців на основі студентоцентрованого навчання, наукової діяльності, розвитку креативності, патріотизму та з метою подальшої реінтеграції тимчасово окупованих територій. Важливим завданням є підвищення конкурентоспроможності Університету в новому соціокультурному контексті, в період воєнного конфлікту на Донбасі, в період відновлення після завершення цього конфлікту, що дає можливість поєднати підготовку фахівців, дослідження та просвітницьку роботу серед населення. У самій ОПП потребує уточнення визначення мети через співвіднесення із регіональним контекстом та культурно-політичною роллю університету у східному регіоні України, що наразі має характер історичної місії (політична просвіта населення, здійснення досліджень для протистояння поширенню неправдивій інформації, забезпечення результативної діяльності військово-цивільних адміністрацій). Під час зустрічей керівник закладу С.В.Савченко дав вичерпні відповіді щодо співвіднесення цілей ОПП та Стратегії розвитку університету. Цілі освітньої програми також узгоджуються з головними напрямками діяльності ЗВО, які визначені у його Статуті (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/statut-2017.pdf>) і полягають у здійсненні освітньої діяльності, науково-дослідній, проектно-пошуковій, інноваційній роботі.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час фокус-груп ЕГ переконалася, що при перегляді програми у травні 2019 р. кафедра отримала зворотній зв'язок від здобувачів освіти (було проведено письмове опитування здобувачів), випускників (випускники засвідчили, що викладачі кафедри проводили усне опитування), роботодавців (роботодавці підтвердили, що впродовж року у ході науково-популярних та комунікативних заходів висловлювали свої думки щодо модернізації ОПП і це було враховано кафедрою)(протокол засідання кафедри, травень 2019 р.). За пропозицією здобувачів до змісту ОПП було додано дисципліну «Політична участь: теорія та практика», за пропозицією роботодавців – прикладну дисципліну «Політичне моделювання та консультування». Було враховано пропозицію випускників щодо варіативності методів та форм дистанційного навчання. Пропозиція випускників щодо змістовності певних освітніх компонентів, зокрема вивчення, поряд з темами євроінтеграції та західної демократії, більшою мірою досвіду державного будівництва східних держав, перебуває на етапі реалізації. Експертна група мала змогу ознайомитися із проектом нової процедури розроблення і затвердження освітньої програми, який заплановано затвердити у квітні 2020 р. на засіданні Вченої ради університету. У цьому документі рекомендуємо чіткіше прописати участь здобувачів у цьому процесі. А також врахувати те, що одна і та ж особа може бути гарантом лише однієї ОП («а не одночасно кількох, на різних рівнях, в межах однієї спеціальності», як прописано у проекті цього документу).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У ході фокус-груп підтверджено врахування досвіду вітчизняних ЗВО – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича та Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського. Також частково враховано досвід Лодзького університету (Польща). Цілі ОПП та ПРН визначені з урахуванням галузевого контексту, тенденцій розвитку спеціальності (акцент на прикладному аспекті політології, актуалізація досягнень сучасної політологічної думки), ринку праці (запит на політичних консультантів та аналітиків, коментаторів, експертів у питаннях гібридних загроз та громадянського конфлікту, аналітиків у міжнародні організації/проекти, що діють у регіонах Сходу України). Водночас потребує деякого удосконалення врахування регіонального аспекту ОПП виходячи із заявленої назви «Прикладна політологія». Наприклад, через доповнення освітніх компонентів тематикою регіонального політичного розвитку, управління регіональними соціально-політичними проектами. Адже основними роботодавцями кафедри є місцеві органи влади (зокрема, військово-цивільні адміністрації, виконавчі комітети ОТГ), регіональні ЗМІ). Під час фокус-груп з'ясовано, що кафедра уже розпочала роботу в означеному напрямку. У Положенні про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм у ЗВО (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_onovl_zmist_osv_prog_29nov2019.pdf), погодженому протоколом засідання Вченої ради університету 29.11.2019 № 4 чітко визначена процедура поточного моніторингу та оновлення змісту ОП (п. 4).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Державний стандарт відсутній. При розробці освітньої програми, як належить, враховано 8 рівень НРК. Освітньо-професійна програма 2019 року відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій (затверджена Постановою Кабінету Міністрів від 12.06.2019 р. № 509), це відображено у програмних результатах навчання (наприклад, ПРЗ 2 комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливі сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації; ПРЗ 5 комплексне знання щодо принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів; ПРУ2 вміти проводити дослідження на сучасному професійному рівні; ПРУ6 визначати, формулювати та пропонувати шляхи вирішення професійних теоретичних і практичних проблем; ПРУ8 використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи для інтерпретації та змістовного аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні; ПРУ10 професійно виконувати політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному ринку праці; ПРА3 здатність створювати рівноправне і справедливе виробниче середовище, що сприяє об'єднанню всіх учасників процесу).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: - унікальність у порівнянні з подібними освітніми програмами – ОПП враховує специфіку суспільно-політичної ситуації в регіоні та потребу у кадрах відповідного профілю; - постійний зв'язок кафедри із роботодавцями, випускниками, місцевими органами державної влади, що відображається у практично 100%-ій працевлаштованості випускників; - постійний зворотній зв'язок викладачів із здобувачами (на початку, в процесі та наприкінці опанування певного освітнього компоненту). Позитивні практики: - тема НДР, яка розробляється випусковою кафедрою («Місце збройного насилля в системі владних відносин» прямо пов'язана із вирішенням проблем політичного розвитку регіону. Науково-дослідна діяльність кафедри засвідчує належну наповненість прикладного аспекту ОПП; - комплексний підхід у забезпеченні практичної складової ОПП (можливість проходження практики з перспективою подальшого працевлаштування у місцевих органах державної влади та місцевого самоврядування); - активність кафедри у проведенні політпросвітницьких заходів для здобувачів освіти та широкої громадськості, діяльність дискусійного клубу для здобувачів, активна співпраця із міжнародними організаціями (ОБСЄ, Червоний хрест, ПРООН) та намагання максимізувати використання ресурсу такого співробітництва для реалізації місії закладу – здійснення просвіти, розвиток громадянської культури населення; - чітко визначена процедура поточного моніторингу та оновлення змісту ОП у затвердженому "Положенні про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм".

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: - обмеженість порівняльного досвіду розробки та реалізації ОПП; - цілі ОПП не достатньо відображені при побудові НП та в наповненні його освітніми компонентами (дисципліни, що відображають тематику НДР кафедри та регіональний контекст ОПП є лише у вибіркового блоці (у ході фокус-груп встановлено, що ЗВО готує фахівців більшою мірою для регіонального ринку праці). Натомість такі компоненти ОПП, як «Тенденції та напрями сучасної політології» та «Сучасна політична думка» дещо повторюють один одного і, не дивлячись на це, визначені обов'язковими; - контактною для постійного отримання від широкої громадськості пропозицій щодо удосконалення ОПП «Прикладна політологія» визначено одну загальну інститутську скриньку hinst.lnu@gmail.com. Недоліки: відсутні. Рекомендації щодо удосконалення: - за можливості розширити співпрацю з вітчизняними та іноземними ЗВО (експертна група з'ясувала складність, що має ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у здійсненні співпраці із іноземними закладами освіти через знаходження у 100-кілометровій зоні від лінії розмежування); - у проекті нової процедури розроблення і затвердження освітньої програми чітко прописати участь здобувачів у цьому процесі, також врахувати те, що одна і та ж особа може бути гарантом лише однієї ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП відповідає вимогам ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо вимог, які ставляться до освітніх програм підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти. ОПП містить обов'язкові (66 кредитів, 73%) та вибіркові (24 кредити, 27%) компоненти. Цикл загальної підготовки – 15 кредитів ЄКТС (17%); цикл професійної підготовки – 75 кредитів (83%), із них практична підготовка – 12 кредитів ЄКТС (13%), підготовка магістерської роботи – 21 кредит ЄКТС (23%). Атестація здобувачів освіти відбувається у формі публічного захисту випускної кваліфікаційної роботи та державного іспиту. Порівняльний аналіз ОПП, затвердженої 2016 р., за якою здійснювався набір до 2018 р. включно, дає можливість зробити висновок про періодичний перегляд програми з метою її вдосконалення, до програми 2019 р. додано 2 дисципліни прикладного спрямування: «Політичне моделювання та консультування» та «Політична участь: теорія та практика». Обсяг кредитів та навчальних дисциплін дозволяє зробити висновок про набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у галузі політології. Освітні компоненти логічно взаємопов'язані, підпорядковані досягненню програмних результатів. Вибіркові компоненти спрямовані на посилення компетентностей здобувачів отриманих при вивченні обов'язкових дисциплін. Опитування здобувачів вищої освіти дозволяє зробити висновок про реальну можливість вибору ними вибіркового дисциплін.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітні компоненти програми є логічно пов'язаними між собою та дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОПП містить всі необхідні реквізити, опис предметної сфери, професійний профіль випускника, вимоги до зарахування вступників, перелік компетентностей випускника, програмні результати навчання, опис програми навчання, перелік навчальних дисциплін та логічну послідовність їх вивчення, поетапний опис запланованих логічно пов'язаних програмних результатів навчання, форми атестації здобувачів та форми оцінювання, можливості щодо продовження освіти, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітнього процесу. У змісті освітньої програми, що є предметом експертної оцінки, наявні компоненти, що дозволяють опанувати магістерський рівень підготовки відповідно до ст. 5 Закону України «Про вищу освіту».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОПП, НП, відомостей про самооцінювання, таблиць 1-3 дозволяє стверджувати, що зміст ОПП відповідає предметній області заявленої для даної спеціальності. Силабуси навчальних дисциплін є у відкритому доступі на сайті кафедри http://luguniv.edu.ua/?page_id=54421, що можна відзначити як позитивну практику. Характер навчальних дисциплін та силабус кожної з них свідчить, в цілому, про прикладний напрямок підготовки здобувачів за вказаною ОПП. Кваліфікаційні характеристики членів проектної групи, гаранта програми (згідно наданих експертній групі наказів "Про призначення гарантів ОП" від 11 квітня 2016 р., "Про внесення змін до наказу про призначення гарантів" від 1 липня 2019 р.) відповідають нормам діючого законодавства. Матриця відповідності ПРН, ОК, методів навчання та оцінювання складають логічну, взаємопов'язану систему. Недоліком є формулювання результатів навчання у силабусах навчальних дисциплін у вигляді «знати, вміти», що ускладнює аналіз їх відповідності компетентностям і ПРН зазначених в ОПП. Незважаючи на деякі недоліки зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності та дає можливість досягти заявлених цілей та ПРН. Здобувачі освіти заочної форми навчання у ході роботи експертної групи підтвердили свідомий вибір даної програми, орієнтацію на досягнення конкретних програмних результатів. Опитування та інші форми експертної оцінки підтверджують повноцінний якісний освітній процес за освітньою програмою, що реалізується у заочній формі.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

П.11.19.21 Статуту ДЗ (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/statut-2017.pdf>) гарантує участь студента у формуванні індивідуальної траєкторії навчання. Зміст ОП "Прикладна політологія" передбачає

формування індивідуальної траєкторії навчання студента. Здобувачі ОП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію через вільний індивідуальний вибір навчальних дисциплін циклу загальної та фахової підготовки. Результати опитування фокус групи зі складу здобувачів вищої освіти (присутні всі 4 особи першого року навчання заочної форми (Резнікова Д., Кот Н., Горковенко О., Стародубцев О.) та скайп-зустріч із випускниками 2018 року набору) дозволяють зробити висновок, що освітня програма передбачає реальну можливість (24 кредити ЄКТС, що складає 27%) для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти вибіркового навчальних дисциплін здійснюється більшістю голосів усієї навчальної групи і оформлюється відповідною заявою. Вибіркові дисципліни фахового спрямування представлені на сайті кафедри http://luguniv.edu.ua/?page_id=54421.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та навчальний план передбачають проведення практичних занять з усіх навчальних дисциплін, науково-педагогічної практики (6 кредитів) та науково-дослідницької практики (6 кредитів). За результатами опитування фокус групи зі складу здобувачів вищої освіти, а також представників роботодавців можна зробити висновок, що зазначені заходи у цілому сприяють набуттю компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. Опитування фокус-груп експертною групою свідчить про вдале поєднання у практичній підготовці здобувачів досвіду наукової роботи та практичної діяльності викладачів, що працюють на кафедрі політології та правознавства. Про належну практичну підготовку здобувачів вищої освіти за ОПП свідчить високий рівень працевлаштованості випускників та той факт, що 2 із 4 здобувачів вже працюють за фахом. На сайті випускової кафедри оприлюднені робочі програми практик (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Naukovo-doslidnytska-praktyka-vyrobnycha.pdf>, <http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Naukovo-pedahohichna-praktyka-vyrobnycha.pdf>). Недоліком є певна плутанина із назвами практик у силабусах (п.4 Мета практики - назви практики не відповідають заявленим у ОПП та НП). Постійне вдосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти в університеті підтверджується і Рішенням Вченої ради "Про організацію практик в університеті" від 24 грудня 2019 р. http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/r_vch_r_24.12.2019_3.pdf.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз: Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) передбачено шляхом вивчення обов'язкової дисципліни "Педагогіка і психологія вищої школи", проходженням науково-дослідної та науково-педагогічної практики, а також вивченням дисциплін за вибором, які мають соціальну спрямованість: "Основи соціальної комунікації та оптимізація міжнародних наукових досліджень", "Право інтелектуальної власності та державне регулювання трансферу технологій", "Стратегія сталого розвитку природи та суспільства". Зі слів здобувачів, вони беруть участь у різних заходах, а саме: виставках, конференціях, конкурсах, а також у спортивних заходах, громадській діяльності. При кафедрі активно працює "Політико-правовий клуб", діяльність якого спрямована на підвищення рівня ораторської майстерності, командних та лідерських якостей. До діяльності цього клубу залучаються і студенти заочної форми навчання. Виходячи зі змісту силабусів види навчальної діяльності та методи навчання (робота в малих групах, проекти, рольові ігри, моделювання ситуацій тощо), а також тематика занять сприяють формуванню здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (soft skills).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 052 "Політологія" відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний план відповідає ОПП та формується навчальною частиною університету з урахуванням пропозицій випускової кафедри, обговорюється на засіданні випускової кафедри, Вченою радою ННІ та затверджується Вченою радою Луганського національного університету. Обсяг завдань на самостійну підготовку є виваженим та дозволяє опрацьовувати навчальний матеріал. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи є збалансованим, і дозволяє досягнути цілей та програмних результатів навчання. Позитивною практикою є анонімне опитування щодо рівня задоволеності студентами організацією освітнього процесу, що проводяться викладачами після вивчення дисципліни. Результати опитування аналізуються викладачами на засіданні кафедри та беруться до уваги при плануванні наступного навчального року. Аналіз змісту ОПП та її компонентів, розкладу занять викладачів, контрольних заходів по перевірці здобутих результатів навчання показав, що обсяг ОПП та окремих освітніх компонентів

реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів. Результати семестрового контролю свідчать про те, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Опитування здобувачів показало, що вони не вважають себе перевантаженими.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється, однак ОПП сприяє застосуванню елементів дуальної форми освіти. Опитування фокус-груп показало, що викладачі, які поєднують викладацьку діяльність із практичною, сприяють впровадженню та реалізації елементів дуальної форми освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами ОП у контексті Критерію 2 є: - відповідність освітньо-професійної програми предметній області заявленої для неї спеціальності; - освітні компоненти, за даною ОПП, складають логічну взаємопов'язану систему і дозволяють досягти цілей та ПРН. Досягнення ПРН забезпечується за рахунок обов'язкових освітніх компонент; - забезпечення процесу формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти; - проведення опитувань здобувачів ВО, результати яких враховуються при перегляді змісту дисциплін; - створення переліку вибіркових дисциплін загального та фахового спрямування. Позитивні практики: - постійний контакт здобувачів вищої освіти із роботодавцями для адекватного коригування ОПП та її компонент; - оприлюднення ОПП на сайті університету, а силабусів навчальних дисциплін для сайтів кафедр; - наявність індивідуальних навчальних планів у здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: - вибір гуманітарної дисципліни здійснюється із трьох дисциплін, професійних - із двох дисциплін із подібним предметом вивчення. Недоліки: - відсутність у тесті ОПП у передумовах вступу ступеня спеціаліста (хоча у НП вказана); - п. 3 ОПП вказує як форму атестації здобувачів лише захист кваліфікаційної магістерської роботи, хоча у переліку ОК як атестація вказаний і державний іспит; - термінологічна плутанина із назвами практик у текстах силабусів. На думку експертної групи всі виявлені недоліки є некритичними. Рекомендації щодо удосконалення: - розширити перелік дисциплін вільного вибору як гуманітарних, так і професійних дисциплін; - доопрацювати механізм індивідуального вибору навчальних дисциплін здобувачами, які входять до груп з невеликою кількістю; - запровадити компенсаційний курс для здобувачів вищої освіти, які отримали освітній рівень бакалавра за іншими спеціальностями та вступили на ОПП за перехресним вступом; - усунути технічні помилки в ОПП та силабусах практик.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура і зміст ОПП "Прикладна політологія" в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка відповідають вимогам підкритеріїв 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8. ОП відповідає нормативним показникам обсягу (у рамках ЄКТС) та спрямована на формування сучасних компетентностей, необхідних у практичній діяльності в сфері політології. Студенти мають можливість обирати дисципліни (формувати власну траєкторію навчання). Навчальний план, робочі програми дисциплін та практики дозволяють досягти цілей ОПП. На думку експертної групи всі виявлені недоліки є некритичними. Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є розробленими та викладеними на офіційному сайті закладу вищої освіти (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/rules_vstup_inu_2020.pdf). Їх зміст викладено послідовно, системно та зрозуміло. Дискримінаційних положень в тексті не виявлено. Також на сайті викладено Перелік спеціальностей та вступних випробувань для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеню магістра (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/pravylya_vstup_inu_tab4.pdf). Але у цьому переліку термін навчання на ОПП визначений як 1 рік і 5 місяців, хоча у самій ОПП значиться як 1,5 року (1 рік і 6 місяців), що є формальним неспівпадінням. Відповідно до вимог МОН України конкурсний вступ здійснювався у формі ЄВІ з іноземної мови та фахового вступного випробування, а також додаткового вступного випробування (для осіб, які здобули рівень вищої освіти за іншою спеціальністю). Програма фахового вступного випробування розміщена на сайті (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/prog_vstup_2020_politology_mag.pdf). Варто наголосити на потребі оновлення списку літератури до цієї програми. Адже найновіше джерело датується 2004 р., що дещо суперечить спрямованості ОПП на прикладні аспекти сучасної політичної думки. Відповідно до Положення про приймальну комісію ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», до складу комісії входять представники студентського самоврядування (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_pk_inu.pdf).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до “Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/poloj_org_osv_pr_2017_3.pdf), “Правил прийому до ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/rules_vstup_inu_2020.pdf) для вступу на навчання для здобуття ступеня магістр за ОПП «Прикладна політологія» немає особливостей чи виняткових вимог. У “Правилах прийому до ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/rules_vstup_inu_2020.pdf) уточнюється: «Особливості прийому до ЛНУ імені Тараса Шевченка осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення), ... територія населених пунктів на лінії зіткнення або які переселилися з неї після 01 січня 2020 року, визначаються наказом № 697 (див. Порядок прийому для здобуття вищої та професійної (професійно-технічної) освіти осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення)». Визначена можливість вступу за програмою «ДОНБАС – Україна» для абітурієнтів зі сходу України (http://luguniv.edu.ua/?page_id=41962). З метою подолання корупції та створення єдиних умов для вступу для всіх абітурієнтів в університеті створено спеціалізоване освітнє середовище “Електронний університет” – <http://лну.укр>, за допомогою якого здійснюється тестування абітурієнтів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проект Положення про порядок перезарахування результатів навчання в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» буде винесено на розгляд Вченої Ради університету у березні 2020 р. До прийняття Положення визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО відбувається згідно із загальним правилом: за умови використання інших кредитних систем на основі експертного оцінювання гаранта відповідної освітньої програми і визнання навчальних досягнень, кваліфікацій учасника шляхом автоматичного трансферу кредитів відповідно до Закону України «Про вищу освіту», методичних рекомендацій МОН України щодо впровадження ЄКТС та її ключових компонентів у ЗВО (лист МОН України від 26.02.2010 р. № 1/9-119, Положення про реалізацію права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, інших нормативно-правових актів з питань вищої освіти, а також Статуту університету, затвердженого наказом Міністерства освіти і наук України від 17.03.2017 р. № 409 (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/statut-2017.pdf>). Але поки на ОПП були відсутні такі практики. Право здобувачів на академічну мобільність, в тому числі міжнародну, чітко визначено у Статуті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» - підпункт 18 пункту 11.19 (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/statut-2017.pdf>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення "Про організацію освітнього процесу" (http://luguniv.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/05/poloj_org_osv_pr_2017_3.pdf) не містить визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті. Однак Навчально-науковий інститут історії, міжнародних відносин та соціально-політичних наук забезпечує популяризацію неформальної освіти серед здобувачів у вигляді використання онлайн платформ вивчення англійської мови, рекомендації курсів Прометеус, Coursera у межах окремих освітніх компонентів, тренінгів та семінарів за міжнародними проектами. На кафедрі розуміють та впроваджують підхід до визнання результатів навчання, а механізми визнання результатів неформальної освіти у межах освітньої програми уже практикували. Наприклад, участь здобувача Наталії Кот у тренінгу «Education for social change», Educatoin Centre Kurt L'owestein, Berlin, Germany, 5-11 жовтня 2019 р. була зарахована як додаткові бали при вивченні дисципліни «Сучасні аспекти викладання політичних наук». Цей факт, як і ознайомленість здобувачів освіти із можливістю зарахування кафедрою результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, було підтверджено у ході фокус-груп із здобувачами освіти, а також перехресного опитування здобувачів освіти та академічного персоналу.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: - правила прийому на навчання за ОП викладено послідовно, системно, зрозуміло і не містять дискримінаційних положень. Позитивні практики: - інститут забезпечує популяризацію неформальної освіти серед здобувачів у вигляді використання онлайн платформ вивчення англійської мови, онлайн курсів, тренінгів та семінарів за міжнародними проектами з отриманням відповідних сертифікатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: - формальна неврегульованість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. У ЗВО поки не розроблено локальної системи та механізмів визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО та у неформальній освіті, але процес розробки активно розпочато і він триває. Недоліки: відсутні. Рекомендації: - сформувати систему визнання неформальної освіти у межах освітньої програми; - розробити механізми визнання результатів навчання, отриманих в інших освітніх закладах на нормативному рівні, наприклад, у вигляді положення, в якому буде прописаний регламент цієї процедури.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Визначені у ОПП методи навчання сприяють досягненню цілей та ПРН. При викладанні НПП використовують широкий спектр методів інноваційного електронного навчання (у відповідь на запити здобувачів заочної форми навчання), ситуаційного навчання, ділові/рольові ігри, практикуми публічних виступів, захисти презентацій, проблемно-орієнтовані та кейс-стаді методи, навчання через науково-дослідну практику, що відповідає заявленому прикладному характеру ОПП. У ході фокус-груп із здобувачами та випускниками ОПП це було підтверджено. У залежності від змісту та особливостей кожної освітньої компоненти застосовується диференційний підхід до вибору методів навчання. Це відповідає студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи. Наукові керівники з індивідуальним підходом працюють зі своїми магістрантами, а здобувачі схвально характеризують орієнтовану на наукові інтереси, освітні потреби кожного роботу. Академічна свобода здобувачів вищої освіти реалізується під час вибору тем магістерських робіт, тематики наукових пошуків у межах дискусійного клубу, роботи Ради молодих учених та студентів (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_rmu_2019.pdf). Під час

реалізації освітньої програми відбувається опитування щодо задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeVuK9ih_NuypZUFKmUsH5IAmxi20S8PWN4-Qf3wkC1p7VYw/viewform). Аналіз результатів моніторингу ефективності навчання за ОПП використовується НПП для коригування викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Формою представлення інформації про освітні компоненти на випусковій кафедрі є силабуси (оприлюднені на сайті випускової кафедри політології та правознавства по всіх компонентах ОПП - http://luguniv.edu.ua/?page_id=54421). Освітні компоненти представлено також у віртуальній мережі ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<http://do.luguniv.edu.ua/course/index.php?categoryid=180>). У силабусах, зокрема, деталізовані форми і методи контролю, критерії оцінювання знань здобувачів та розподіл балів. Експертна група пересвідчилася у ході акредитаційної експертизи, що здобувачі вищої освіти мають повний доступ до: графіку навчального процесу, силабусів, вказівок щодо процедури підсумкових контрольних заходів, критеріїв оцінювання, як загальних для університету, так і за окремими видами контролю у межах освітніх компонентів, переліків питань для самостійного вивчення, рекомендацій щодо організації самостійної роботи, навчальних/методичних матеріалів до кожного модуля та/або кожного заняття освітніх компонентів тощо. Така інформація оприлюднюється до початку навчання за ОПП. Крім силабусів, інформація про освітні компоненти міститься у робочих програмах навчальних дисциплін, що затверджуються та зберігаються на кафедрі (експертна група ознайомилася із оригіналами програм під час акредитаційної експертизи і наголошує на повноті їх змісту). Здобувачі у процесі самонавчання мають також можливість спілкуватися із е-тьютором (помічником викладача), якого призначено до кожної дисципліни.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП відбувається шляхом: залученням здобувачів до виконання науково-дослідних робіт, які виконуються на кафедрі (зокрема, за темою науково-дослідної роботи «Місце збройного насилля в системі владних відносин» (проект Ф-71 Державного фонду фундаментальних досліджень України)), навчання елементам дослідницької діяльності та дослідження, зокрема у процесі опанування дисципліни «Логіка та методологія наукового пізнання» (5 кредитів ECTS), проведення здобувачем разом із науковим керівником власного дослідження для написання кваліфікаційної (магістерської) роботи, залученням здобувачів до наукової діяльності у рамках роботи Ради молодих вчених та студентів ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Результатом поєднання навчання і досліджень є публікації їх результатів у вигляді: наукових статей у фахових виданнях; тез доповідей; робіт всеукраїнських конкурсів. В Інституті створено сприятливі умови та наявні можливості для поєднання навчання і досліджень з а ОПП. У рамках кафедральних і університетських Днів науки (кожного року у квітні місяці), здобувачі виступають з доповідями, у відповідності до тем магістерських робіт. Доповіді публікуються у друкованому виданні ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» - «Науковий пошук» (виходить один раз на рік, у 2-3 частинах), і подаються у наукових звітах.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освіти здійснюється за пропозиціями викладачів кафедри та академічної спільноти. Вагому роль у оновленні змісту ОП відіграє тісна співпраця із практиками, що представляють військово-цивільні адміністрації, є головами об'єднаних територіальних громад. Викладачі кафедри та здобувачі мають можливість безоплатного доступу до наукових публікацій, які індексуються у наукових базах Scopus та Web of science (експертна група переконалася у цьому під час акредитаційного візиту), що посилює можливість ознайомлення НПП із досягненнями у світовій політичній науці. Викладачі кафедри у співпраці із Національною академією педагогічних наук беруть активну участь у реалізації міжкафедральної науково-дослідної роботи (за кошти державного бюджету) під назвою «Соціалізація учнівської молоді в умовах гібридної війни. Політологічні аспекти». За останні два роки викладачі випускової кафедри захистили дві дисертації на здобуття наукового ступеню доктора політичних наук (Балацька Олена Борисівна та Вовк Світлана Олександрівна). Усі викладачі мають профілі у Google Scholar із показниками цитувань наукових праць, що засвідчує актуальність їхніх наукових розвідок (наприклад, <https://scholar.google.com.ua/citations?user=gndeGWMAAAAJ&hl=uk>, <https://scholar.google.com/citations?user=4TxqANMAAAAJ&hl=en>). Сприяє оновленню змісту освіти результати систематичні підвищення кваліфікації викладачів. Робочі програми дисциплін, силабуси обговорюються на засіданнях кафедри, затверджуються відповідними протоколами.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Норми міжнародного співробітництва належно виписані у розділі XII Статуту університету (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/statut-2017.pdf>); у ЗВО також прийнято «Положення про реалізацію проектів програм міжнародної співпраці Європейського Союзу та управління коштами грантів» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_ec_spivpratsya_lnu_2019.pdf). ЗВО має договори із 42 ЗВО за кордоном (<http://idep.luguniv.edu.ua/index.php/partners/?lang=en>). Міжнародна співпраця у вигляді запрошення гостьових лекторів до м. Старобільськ ускладнюється розташуванням ЗВО у 100-кілометровій зоні від лінії розмежування. Але викладачі університету все частіше стають гостьовими лекторами за кордоном (наприклад, професор В.Чеботарьов періодично викладає у Лодзінському університеті, <http://luguniv.edu.ua/?p=38192>). У силу об'єктивних причин, пов'язаних із тимчасовим переміщенням, ЗВО втратив низку міжнародних контактів; зразковий Інститут Конфуція не вдалося перемістити. Але експертна група пересвідчилася у максимальних зусиллях колективу закладу налагодити міжнародну співпрацю в тих умовах, що склалися. Відділ міжнародних зв'язків ЗВО регулярно проводить заходи з інформування здобувачів вищої освіти та викладачів на ОП щодо можливостей закордонного навчання і стажування (<http://idep.luguniv.edu.ua/index.php/grants/?lang=en>) (зокрема, здобувачі освіти за спеціальністю 052 Політологія мають можливість проходити стажування у Лодзінському університеті (Польща)).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: - широке використання методів активного та інтерактивного навчання; - відповідність принципам академічної свободи; - студентоцентрикований підхід в освітньому процесі; - формування та розвиток Soft Skills здобувачів ОПП; - постійний зворотній зв'язок із різними категоріями стейкхолдерів у реалізації ОПП. Позитивні практики: - регулярне оновлення змісту освітніх компонентів; - налагоджена система дистанційного навчання; - активна студентська науково-дослідна діяльність на актуальну тематику, пов'язану із соціально-політичним розвитком регіону; - у межах ОПП наявні ресурси та можливість для використання інноваційних методів навчання і викладання завдяки науково-методичним напрацюванням науково-педагогічних працівників та технічному оснащенню аудиторного фонду.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: - не достатньо сильна інтернаціоналізація діяльності ЗВО, що, позаяк, пояснюється об'єктивними обставинами тимчасового переміщення та розміщенням ЗВО у 100-кілометровій зоні від лінії розмежування. Проте досвід співпраці у рамках аналітичної діяльності міжнародних організацій (ОБСЄ, ПРООН, Червоний хрест) у самому закладі та посилення подальшої кооперації з названими організаціями сприяє інтернаціоналізації ОПП. Недоліки: відсутні. Рекомендації: - уточнити програмні результати навчання у робочих програмах навчальних дисциплін, - доповнити список рекомендованої літератури у силабусах та робочих програмах навчальних дисциплін новими здобутками світової та вітчизняної політичної думки; - для полегшення координації, посилення співпраці і максимізації використання дослідницько-аналітичного ресурсу міжнародних організацій, які відкриті до співпраці та активні у регіоні Сходу України, створити при кафедрі аналітичний центр.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОПП та діяльність за цією освітньо-професійною програмою відповідає визначеному критерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентовані в «Положенні про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/poloj_org_osv_pr_2017_3.pdf), в «Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для проведення атестації здобувачів вищої освіти в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/poloj_EK_2017.pdf), відповідають рівню програмних результатів навчання. Перелік документів, що стосуються освітньої діяльності знаходяться на офіційному сайті ЗВО (http://luguniv.edu.ua/?page_id=52694). Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів проводиться на перших заняттях з кожної дисципліни під час обговорення критеріїв оцінювання. В кінці навчального року підрозділ із забезпечення якості вищої освіти проводить опитування здобувачів вищої освіти, щодо якості ОПП (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeVuK9ih_NuypZUFKmsUsH5IAmxi20S8PWN4-Qf3wkC1p7VYw/viewform). Також цей підрозділ проводить опитування серед випускників (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScFqHtT8kwlcprqWYTCTNxlkM_W5wqXS9SbtiR2RGdw-kU-pg/viewform) та роботодавців (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdStQC9APxoEvAyxlaEQXK1XRPgibupBuBsY5AE8XbeldgTag/viewform>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за даною спеціальністю для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній. Аналіз ОПП і навчального плану підготовки магістрів за цією ОПП показав, що формою атестації магістрів є захист магістерських кваліфікаційних робіт та державні іспити, що є загально прийнятою практикою для цього рівня вищої освіти. Таким чином ОПП повністю відповідає цьому критерію.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основним документом, що регламентує правила проведення контрольних заходів в ЛНУ є «Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/poloj_org_osv_pr_2017_3.pdf) В ЗВО існує «Антикорупційна Програма Державного закладу „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка“ на 2018-2020 роки» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/antikorrup_lnu_2018-2020.pdf.pdf). На підставі заяви, створюється група, яка проводить службове розслідування опираючись на «Положення про порядок проведення службового розслідування стосовно посадових осіб ДЗ «ЛНУ ім Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_slujb_rozslid_lnu_2019.pdf). Під час проведення фокус-групи зі здобувачами вищої освіти було виявлено, що студенти обізнані з правилами проведення контрольних заходів. У випадку незгоди з оцінкою кваліфікаційної роботи, студент має право подати апеляцію. Апеляцію на ім'я ректора університету подають ректорові або проректорові з науково-педагогічної роботи в день проведення випускного іспиту або захисту випускної кваліфікаційної роботи з обов'язковим повідомленням деканові факультету. Процедуру розгляду апеляцій визначено в «Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для проведення атестації здобувачів вищої освіти в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка“ (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/poloj_EK_2017.pdf).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, які чітко відображені у «Положенні про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка“ (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_akadem_dobro_2.pdf) та «Положенні про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/poloj_org_osv_pr_2017_3.pdf), послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП. Під час проведення фокус-груп, було встановлено, що здобувачі вищої освіти та НПП мають достатній рівень обізнаності щодо процедур дотримання академічної доброчесності. Під час зустрічі з НПП, було виявлено, що викладачі перевіряють письмові роботи студентів на плагіат. На даний час ЗВО поки не має єдиної програми для перевірки робіт на плагіат. Гарант програми зазначила, що навесні 2020 року планується затвердження єдиної системи перевірки студентських робіт на плагіат. Студенти та НПП зазначили, що станом на сьогодні порушень академічної

доброчесності під час вивчення освітніх компонентів не зареєстровано. Варто зазначити, що ЗВО у своїй структурі містить окремий структурний підрозділ із забезпечення якості вищої освіти, в обов'язки якого входить сприяння дотриманню всіма учасниками освітнього процесу засад академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: - форми контролю та методи оцінювання, що відповідають рівню програмних результатів навчання, достатньо повно оприлюднені; - наявність окремого структурного підрозділу із забезпечення якості вищої освіти, в обов'язки якого входить дотримання всіма учасниками освітнього процесу засад академічної доброчесності; - тісна комунікація здобувачів вищої освіти з колективом кафедри. Позитивні практики: - проведення опитування кожним викладачем в кінці року з приводу якості викладання та наповненості курсу; - щорічні опитування здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців з приводу якості ОПП; - форма електронного звернення до ректора. - Зі здобувачами вищої освіти на кафедрах проводяться консультації щодо процедури та вимог екзаменів підсумкової атестації. Під час опитування фокус групи здобувачів вищої освіти, було встановлено, що останні мають достатній доступ до інформації, щодо форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів. Було зазначено, що критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими для них. - У випадку виявлення елементів корупції, студент може звернутися до органів студентського самоврядування або до адміністрації ЗВО, шляхом заповнення «Форми електронного звернення до ректора», яку можна завантажити на офіційному сайті ЗВО (http://luguniv.edu.ua/?page_id=3131), або скориставшись телефоном довіри, що знаходиться в навчальному корпусі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: - відсутність на даний час єдиних інформаційно-технічних засобів перевірки письмових робіт на плагіат; Недоліки: відсутні. Рекомендації щодо удосконалення: - затвердити єдину систему перевірки робіт на плагіат.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та діяльність за цією освітньою програмою загалом відповідають визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Надана гарантом ОП зведена інформація про викладачів, які викладають дисципліни за заявленою ОП (відповідна таблиця), отримана інформація та надані пояснення підтверджують відповідність викладачів ОК ОПП, а їх академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Так, викладачі задіяні на ОПП мають наступні показники відповідно до Ліцензійних умов (Вовк С.О. - 8 пунктів, Кононов І.Ф. - 14, Новоскольцева Л.О.- 5, Савченко С.В.- 8). Аналіз кваліфікаційних та професійних показників НПП показав, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Так, чисельність викладачів, які викладають навчальні дисципліни професійного напрямку, співрозмірна із кількістю здобувачів вищої освіти магістерського рівня за ОПП, що акредитується. Якісний склад викладачів кафедри відображений на інтернет-сторінці (http://luguniv.edu.ua/?page_id=13461).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

П.11.6-11.9 Розділу 11 Статуту Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/statut-2017.pdf>) і «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»» (http://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/polojennya_proved_konkurs_2016.pdf січень 2016 р.) (<http://>) визначає цілком прозорі та чіткі процедури конкурсного добору викладачів. На думку експертної групи, в університеті високий рівень вимог до кандидатів на заміщення вакантних посад: висока професійна та наукова активність, педагогічна майстерність. Відповідно дана методика добору кадрів дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів, що викладають на даній ОПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу. Ця інформація була отримана під час опитування фокус-груп представників роботодавців та здобувачів освіти. Разом з цим, документальне підтвердження такого залучення міститься у змісті освітньої програми, де зазначено в якості зовнішніх стейкгольдерів Лозно-Олександрівського селищного голову О. Леонова, Новоайдарівського селищного голову І. Шопіна, Директора департаменту зовнішніх зносин, зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності Луганської державної адміністрації Д. Денищенка. Представники державної адміністрації Луганської області, профспілок, органів місцевого самоврядування, голови об'єднаних територіальних громад залучаються до спільної участі у науково-практичних семінарах, конференціях, рецензуванні наукових та навчально-методичних праць. Представники роботодавців регулярно приймають участь у підсумковій атестації здобувачів вищої освіти. Так, Д. Денищенко включений до складу атестаційної комісії на 2020 р.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до проведення аудиторних занять викладачів-практиків. Таке залучення дозволяє у період навчання адаптувати здобувачів вищої освіти магістерського рівня до майбутньої професійної діяльності. Так, член проектної групи Архіпов В.І., доцент кафедри у 2013-17 рр. - регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Луганській області, з 2017 р. – член Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. До викладання навчальних дисциплін у формі проведення бінарних занять систематично залучаються представники органів державної влади та місцевого самоврядування. Підтвердження щодо залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців було отримано при опитуванні фокус-групи здобувачів вищої освіти за ОПП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Університет постійно заохочує викладачів до професійного розвитку, в університеті створений Центр кар'єри. Здійснюється регулярне оцінювання наукової діяльності викладачів, переможці у номінаціях отримують премії. Професійний розвиток викладачів здійснюється у відповідності з «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників» та «Планом-графіком підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників» (http://luguniv.edu.ua/?page_id=51625). Основними формами підвищення кваліфікації є: курси підвищення кваліфікації; стажування в інших закладах вищої освіти; індивідуальне підвищення кваліфікації. Окрім цього викладачі приймають участь у навчальних програмах семінарів і тренінгів, а також мають можливість реалізації індивідуальної форми підвищення кваліфікації шляхом навчання в аспірантурі, докторантурі та захисту дисертаційних робіт. В університеті триває робота щодо виконання вимог Постанови Кабінету міністрів України від 21.08.2019 №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». Система професійного розвитку відповідає потребам та інтересам викладачів і сприяє реальному підвищенню якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка існує система заохочень викладачів, яка полягає у щосеместровому аналізі результатів їх науково-педагогічної діяльності, матеріальному і моральному заохоченні за його результатами. Викладачі отримують матеріальні та моральні заохочення за результатами своєї роботи: по закінченню етапу навчання (семестру, навчального року); до професійних та державних свят; за індивідуальні здобутки у галузі тощо. Матеріальними заохоченнями є грошова винагорода. Моральним – подяки; грамоти; відзнаки, державні нагороди та почесні звання http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/r_vch_r_01.03.2020_3.pdf.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: - усі заявлені на ОПП НПП мають відповідну освітньому компоненту кваліфікацію, науковий ступінь (вчене звання), досвід науково-педагогічної діяльності та викладання освітнього компоненту, наукові публікації, пов'язані із сферою освітнього компоненту та методики його викладання, пройшли підвищення кваліфікації за останні п'ять років; - в університеті діє система сприяння професійному розвитку викладачів; система преміювання професорсько-викладацького складу та здобувачів за різного роду здобутки; наявні прозорі процедури конкурсного добору викладачів, що сприяють досягненню визначених цілей та програмних результатів навчання. Позитивні практики: щорічне рейтингове оцінювання науково-педагогічної діяльності викладачів за категоріями, активне залучення роботодавців та викладачів-практиків до організації, реалізації та моніторингу освітньої діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: - неповне врахування у системі матеріального заохочення науково-педагогічних працівників всіх складових їх праці (розробка службових документів, рецензій, відгуків, розробка методичних комплексів навчальних дисциплін, матеріалів для дистанційного навчання, публікацій в міжнародних науково-метричних базах тощо), які займають значну частину робочого часу. Недоліки: не оприлюднення на сайті нормативно-правової бази, що регламентує заохочення викладачів та стимулює розвиток викладацької майстерності. Рекомендації щодо удосконалення: - запровадити систему вдосконалення педагогічної майстерності для молодих викладачів ЗВО; - розробити та оприлюднити на сайті університету систему матеріального заохочення науково-педагогічних працівників з урахуванням всіх складових їх праці.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією ОПП має відповідність визначеному критерію.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На території ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” наявні бібліотека, музей, спортивна зала, навчальні корпуси, гуртожитки, зала для проведення концертів та офіційних заходів та два студентських хаби (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/passport_premises_inu.pdf). Інформація про матеріально-технічну базу ЗВО знаходиться на офіційному сайті (http://luguniv.edu.ua/?page_id=52798). Освітній процес здійснюється в навчальних корпусах (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/technical_base_inu_2.pdf). Під час огляду навчально-матеріальної бази, експертна група пересвідчилась в її інтенсивному розвитку. Зокрема проведено ремонт навчальних аудиторій та обладнання їх необхідними меблями, отримано в результаті міжнародної допомоги навчальне обладнання, яке активно використовується в освітньому процесі. Для навчання в деяких аудиторіях встановлені телевізори, проектори та інтерактивні дошки. На території ЗВО є 3 комп'ютерні класи та лінгафонний кабінет. Студенти можуть використовувати матеріально-технічну базу ЗВО в позанавчальний час.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічі зі студентами, які навчаються на даній ОП та з представниками студентського самоврядування, експертна група встановила, що здобувачі освіти мають право на безоплатний доступ до навчальної інфраструктури та інформаційних ресурсів, а саме: навчальні аудиторії та їх обладнання, комп'ютерні класи, ресурси для дистанційного навчання, електронна бібліотека. Також студенти мають право на безоплатне проходження практики в органах місцевої влади та державних установах, де вони можуть здобути практичні навички, необхідні для отримання навичок по даній спеціальності. Через комп'ютери, що знаходяться на території бібліотеки ЗВО, студенти та викладачі можуть заходити та користуватися базою Scopus.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища досягається: дотриманням санітарних та протипожежних норм, вимог охорони праці. В ЗВО присутній медичний пункт, куди здобувачі вищої освіти можуть безоплатно звернутись. При оздобленні навчальних приміщень враховані вимоги санітарно-технічних норм. Розташування меблів і обладнання, декоративних рослин сприяє максимальному використанню денного світла і рівномірному освітленню приміщень. У закладі дотримується повітряно – тепловий режим. Приміщення обладнані системами центрального опалення та вентиляції, що забезпечують сприятливі мікрокліматичні умови внутрішнього середовища. Чистота повітря у закладі забезпечується регулярністю вологого прибирання, використанням всіх видів провітрювання. Територія навколо будівлі підтримуються в належному стані, є лавки, альтанки для відпочинку для студентів та викладачів. На виконання вимог Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» керівництво працює над проектуванням, будівництвом та реконструкцією будівель, споруд, приміщень закладу з урахуванням принципів універсального дизайну та розумного пристосування. З цією метою розроблено Перспективний план підготовки закладу освіти для навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/ymovu.pdf>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти у ЗВО забезпечується наданням їм можливості щодо вирішення будь-яких питань у адміністративних підрозділах самостійно, або за сприяння представників органів студентського самоврядування. У ЗВО створений центр «Донбас-Україна», який забезпечує соціальну підтримку здобувачів вищої освіти з числа переселенців, жителів «сірої» зони та тимчасово окупованих територій. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти різних категорій виявлена задоволеність останніх організацією навчання та викладання, взаємодією здобувачів вищої освіти з викладачами та адміністративним персоналом ЗВО. Було зазначено про те, що здобувачі звертаються за допомогою до викладачів навіть в позанавчальний час.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

«Положенням про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/poloj_org_osv_pr_2017_3.pdf) передбачена можливість навчання за індивідуальних графіком, чим, зокрема, забезпечується для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами право на освіту. Крім того, ЗВО розгорнута потужна система дистанційного навчання та консультативної підтримки освітнього процесу. ЗВО має «Перспективний план підготовки закладу освіти для навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення» (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/ymovu.pdf>) На офіційному сайті ЗВО є сторінка з інформацією для осіб з інвалідністю (http://luguniv.edu.ua/?page_id=53486) на якій вказані контакти студентської соціальної служби, до якої здобувачі можуть звернутися для отримання інформації з приводу пільг, розміщення в гуртожитку, допомога в оформленні документів, вирішенні побутових проблем тощо. За кожним здобувачем, що має особливі потреби закріплюється волонтер. Постійний супровід таких здобувачів забезпечується представниками волонтерських загонів кожного інституту/факультету.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО існує чітка і зрозуміла політика процедури вирішення конфліктних ситуацій, яка викладена в «Положенні про порядок проведення службового розслідування стосовно посадових осіб ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_slujb_rozslid_lnu_2019.pdf), в «Положенні про студентське самоврядування у Державному закладі «Луганський національний

університет імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/pol_stud_samovryad.pdf). Затверджена та введена в дію «Антикорупційна Програма Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» на 2018-2020 роки» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/antikorrup_lnu_2018-2020.pdf). Під час проведення фокус-груп зі студентами, викладачами, адміністративним персоналом було виявлено обізнаність стосовно процедур вирішення конфліктних ситуацій. Здобувачі вищої освіти та представники органів студентського самоврядування зазначили про те, що конфліктних ситуацій до цього не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: - наявність якісного технічного обладнання (телевізори, проектори, комп'ютери, інтерактивні дошки); - доступ до бази Scopus у бібліотеці ЗВО; - наявність спортивної та актових зали, де студенти можуть проводити свої заходи в позанавчальний час; - два студентських простори (Хаби – «Inventors» та Creative University); - гуртожитки на території ЗВО; - аудиторії для проведення гостьових лекцій та прес-конференцій. Позитивні практики: - наявність центру «Донбас-Україна», який забезпечує соціальну підтримку здобувачів вищої освіти з числа переселенців, жителів «сірої» зони та тимчасово окупованих територій; - потужна система дистанційного навчання та консультативної підтримки освітнього процесу; - розроблений план підготовки закладу освіти для навчання осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення; - наявність освітнього порталу; - постійний супровід здобувачів вищої освіти з особливими потребами; - чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОПП; - можливість здобувачам вищої освіти користуватися аудиторіями та засобами матеріально-технічної бази ЗВО в позанавчальний час.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: - дефіцит аудиторного фонду, що, позаяк, пов'язано із об'єктивними причинами переміщення ЗВО. Ця проблема наразі перебуває в процесі активного вирішення адміністрацією закладу. Недоліки: відсутні. Рекомендації: - провести ремонтні роботи в санітарних вузлах навчального корпусу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Експертна група звертає увагу на досить інтенсивний розвиток навчально-матеріальної бази в умовах переміщення ЗВО та постійний ефективний пошук шляхів її вдосконалення в умовах обмеженого фінансування та функціонування в умовах безпосередньої близькості до лінії розмежування зони операції об'єднаних сил. Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО, а також навчально-методичне забезпечення ОП в повній мірі забезпечують досягнення визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання; освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, що навчаються за ОПП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Університет послідовно дотримується визначених діючою нормативною базою процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Вказані процедури регулюються розділами наступних нормативних документів: «Стратегія розвитку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» 2019-2025 рр.» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Strategiya-rozvitku-LNU_2019-2025.pdf) та розділ 7 «Стандарти забезпечення якості освіти в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/system_standarts.pdf). У зазначених документах розкрито загальноінституційну політику та процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Під час фокус-групи зі здобувачами освіти та викладачами встановлено дотримання процедур передбачених нормативною базою. Вченою радою університету прийняте рішення від 29 листопада 2019 р. про створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Це рішення передбачає затвердження «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти» та

«Положення про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/r_vch_r_29.11.2019.pdf). Експертна група була ознайомлена із проектами документів та процедур, розробка яких передбачена рішенням вченої ради. Цей комплект документів знаходився на етапі погодження структурними підрозділами університету.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти є повноцінними учасниками процесу забезпечення якості освітньої програми (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/system_standarts.pdf). Представник студентського самоврядування університету є членом Вченої ради університету. Передбачений зворотній зв'язок здобувачів вищої освіти з викладачами, керівництвом випускової кафедри і інституту, а також з керівництвом університету через періодичні письмові та on-line опитування, результати яких впливають на зміст навчання і викладання. Органи студентського самоврядування активно працюють як в університеті в цілому, так і в інституті зокрема, вони залучені до процесу оцінювання якості освітнього процесу. Здобувачі освіти, які навчаються за ОПП задіяні до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Оцінка здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми та навчального плану. Проекти «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти» та «Положення про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм» передбачають систематичну участь здобувачів освіти у процедурах забезпечення якості освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Взаємодія з роботодавцем носить цілеспрямований і постійний характер. Роботодавці: державна адміністрація Луганської області, місцеві осередки політичних партій і громадських організацій безпосередньо і систематично приймають участь у перегляді ОПП. Ця участь полягає у наданні допомоги при розробці ОП та навчальних планів; періодичному проведенні бінарних занять за окремими темами освітніх компонентів. Представники роботодавців залучаються до розгляду і погодження програм вступних іспитів, практики, до рецензування навчальних посібників і підручників, програми підсумкової державної атестації. Представники роботодавців залучаються до участі у підсумковій атестації, а також складають відповідні відгуки, у яких оцінюють рівень оволодіння здобувачами програмних результатів навчання та вносять свої пропозиції щодо покращення якості освіти.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В університеті існує процедура збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Випускові кафедри збирають відповідну інформацію через рік після випуску здобувачів освіти та через три роки. Також, кар'єрний шлях випускників відслідковується на кафедрах, де формується резерв для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та претендентів на вступ до аспірантури із числа кращих випускників. Традиційні щорічні зустрічі випускників минулих років з керівництвом інституту, науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти тимчасово були замінені на спілкування у соціальних мережах, але практика особистих зустрічей відроджується. За результатами таких зустрічей проводиться аналіз кар'єрного зростання випускників, який впливає на зміст ОП та забезпечення якості освіти. On-line фокус-група із випускниками 2019, 2018 років підтвердила наявність постійних контактів гаранта ОПП та випускової кафедри із випускниками минулих років. Для координації збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників створено окремий структурний підрозділ - Центр розвитку кар'єри.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ході зустрічей експертної групи з представниками керівництва університету: ректора, проректорів, навчального відділу, відділу кадрів та НПП встановлено, що система забезпечення якості освіти в університеті знаходиться у стадії становлення. Основи цієї системи були формалізовані введенням в дію «Стандартів забезпечення якості освіти в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2015/04/system_standarts.pdf). Основні її елементи у наявності, створено окремий структурний підрозділ, мета якого надати роботі у цьому напрямку системного характеру. У 2019 році введено в дію «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу» http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/poloj_akadem_dobro_2.pdf. Перегляд ОПП, що відбувався 2019 року, мав наслідком додавання 2 дисциплін «Політичне моделювання та консультування»

та «Політична участь: теорія та практика», що суттєво посилюють прикладну спрямованість програми. Щорічно відповідно до аналізу результатів опитування студентів та рекомендацій роботодавців НПП здійснюють перегляд силабусів навчальних дисциплін і навчально-методичного забезпечення викладання дисциплін. Щорічно переглядається зміст програм практики та підсумкової атестації.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Єдина акредитація за спеціальністю «Політологія» освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» в університеті проводилася 2015 р., у висновках експертів містилися наступні пропозиції: розширити перелік баз практик для проходження фахової практики, активізувати роботу щодо методичного забезпечення проходження фахової та асистентської практики методичними розробками. Відповідно до перегляду програми 2016 р. фахову та асистентську практики було замінено на науково-дослідну та науково-педагогічну. Ці види практик методично забезпечені. Зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, беруться до уваги.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Академічна спільнота Луганського національного університету імені Тараса Шевченка змістовно залучається до розвитку ОПП та освітньої діяльності за нею шляхом запрошення до участі у науково-методичних семінарах, науково-практичних конференціях, круглих столах та інших заходах кафедр та факультетів, що дозволяє формувати культуру якості освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як спільну відповідальність за підготовку висококваліфікованих фахівців. Окрім цього, академічна спільнота залучається до рецензування кваліфікаційних робіт здобувачів освіти та навчально-методичних і наукових праць науково-педагогічних працівників кафедр. Розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою сприяє і постійне підвищення кваліфікації та стажування НПП у наукових, освітньо-наукових установах. Процедура забезпечення звітності, контролю та моніторингу показників із забезпечення якості вищої освіти здійснюється в ієрархічній послідовності, що було підтверджено та деталізовано в процесі інтерв'ювання академічного персоналу під час зустрічі.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: - становлення системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, яка формує чітку регламентацію забезпечення якості ОП; - залучення роботодавців та здобувачів вищої освіти та акумулювання їх пропозицій щодо майбутнього вдосконалення освітньо-професійної програми; - наявність бази випускників та постійний моніторинг працевлаштування випускників; - позиція здобувачів вищої освіти враховується під час перегляду освітньої програми. Для забезпечення якості ОПП використовуються метод анкетування здобувачів освіти викладачем після завершення вивчення дисципліни. Представники студентського самоврядування проводять альтернативні опитування щодо якості організації освітнього процесу; - система забезпечення якості університету в цілому забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОПП та/або освітній діяльності з її реалізації; - результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду ОПП; - в академічній спільноті університету формується культура якості, яка сприяє постійному вдосконаленню ОПП та освітньої діяльності за цією програмою. Позитивні практики: - в університеті налагоджена практика збору, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОПП, регулярно проводяться опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: - відсутність практики системного збору інформації щодо якості конкретної ОПП. Недоліки: - відсутність формалізованої практики опитування випускників щодо їхньої задоволеності рівнем своєї підготовки. Рекомендації: - запровадити систематичне опитування випускників щодо їхньої задоволеності рівнем підготовки за ОП; - формалізувати співпрацю із роботодавцями; - керівництву університету забезпечити подальше впровадження системи забезпечення якості через визнання її як окремого напрямку роботи усього персоналу університету та на цій основі продовжувати створювати умови щодо формування та розвитку культури якості освіти, врахувати досвід щодо підвищення якості вищої освіти закордонних університетів-партнерів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми загалом відповідає вимогам Критерію 8. Недоліки є, але вони несуттєві, визнані керівництвом та усуваються.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Перелік правил, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, розміщено на офіційному сайті ЗВО у вкладці «публічна інформація» (http://luguniv.edu.ua/?page_id=3131) та (http://luguniv.edu.ua/?page_id=52694). Там можна знайти зокрема: «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу», Форму електронного звернення до ректора, «Положення про порядок проведення службового розслідування стосовно посадових осіб», «Положення про організацію освітнього процесу», «Положення про практику», «Положення про переведення на бюджет» і т.п. Під час проведення фокус-груп був виявлений високий рівень обізнаності щодо процедур взаємодії між адміністрацією та здобувачами, викладачами та здобувачами, адміністрацією та викладачами.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час проведення фокус-групи з роботодавцями, було виявлено, що представники ЗВО зверталися до них під час розробки даної ОПП та звертаються щороку для аналізу якості ОПП. На офіційному сайті ЗВО на вкладці «Публічна інформація. Освітня діяльність. Моніторинг внутрішньої системи якості освітньої діяльності» (http://luguniv.edu.ua/?page_id=54006) викладено посилання на гугл-форму анкети для опитування роботодавців щодо якості освіти в ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdStQC9APxoEvAyxlaEQXK1XRPgibupBuBsY5AE8XbeldgTag/viewform>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті ЗВО викладена «Освітньо-професійна програма «Прикладна Політологія» (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/052_Prikladna-Politologiya.pdf), яку можна знайти на офіційному сайті ЗВО – за вкладкою «Публічна інформація» - «Освітня діяльність» - «Освітні програми та перелік їх компонентів» - «ДЗ Луганський національний університет імені Тараса Шевченка - Магістр» - «052 Прикладна Політологія» (http://luguniv.edu.ua/?page_id=35453). Доступ до силабусів навчальних дисциплін та іншу інформацію по предметах, здобувачі можуть отримати через освітній порталі ЗВО (<http://do.luguniv.edu.ua>). Для того, щоб отримати доступ до силабусів, треба зайти на освітній портал ЗВО (<http://do.luguniv.edu.ua>) - «Інститут історії, міжнародних відносин та соціально-політичних наук» - «Політологія» - «Магістратура» - «Силабуси ОП «Прикладна Політологія». Для того, щоб подивитися силабус чи завантажити його, потрібна авторизація на сайті. Гарант зазначила, що авторизація потрібна у зв'язку з особливою ситуацією у регіоні. Також на освітньому порталі ЗВО здобувач може подивитися перелік обов'язкових та вибіркових предметів за кожною освітньою програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: - визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та є доступними для них під час реалізації ОПП; - оприлюднення на офіційному веб-сайті точної та достовірної інформації про ОПП; - доступний архів новин, який дає змогу прослідкувати динаміку розвитку та вирішення проблем, що виникли під час евакуації, починаючи з 2014 року; - тісна співпраця з роботодавцями, під час розробки ОПП та доповнення її шляхом опитування

здобувачів, випускників, роботодавців. Позитивні практики: - розроблені та оприлюднені силабуси всіх навчальних дисциплін на освітній платформі ЗВО (<http://do.luguniv.edu.ua/course/index.php?categoryid=4288>); - чітка та зрозуміла структура офіційного сайту та освітнього порталу ЗВО; - перелік вибіркових та обов'язкових предметів на освітньому порталі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: - не коректна робота сайту під час використання кнопки «пошук»; - тривалий період завантаження освітнього порталу ЗВО. Недоліки: відсутні. Рекомендації: - покращити пошукову систему сайту.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Програмні результати навчання досягаються через використання широкого спектру активного навчання та інтерактивних практичних занять (експертна група переконалася, що для посилення досягнення цілей ОПП належним чином обладнані навчальні аудиторії, є достатня кількість фліпчартів, полотен-фасилітаторів, інтерактивних екранів, проекторів тощо), використовуються бінарні заняття із залученням роботодавців, фахівців-практиків з органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій. Здобувачі вміють застосовувати техніки моделювання та прогнозування політичних процесів, що лягає в основу їхніх дослідницьких робіт (написання магістерської роботи, фахові публікації, аналітичні замітки) і було підтверджено у ході фокус-груп та на засіданні дискусійного клубу, куди були запрошені члени ЕГ. У освітньому процесі науково-педагогічні працівники забезпечили доступ здобувачів освіти до навчальних матеріалів зі смартфонів (експертна група разом із здобувачами тестувала такий доступ за індивідуальними логінами/паролями здобувачів на платформі Moodle. На цій платформі здобувачі у режимі он-лайн можуть постійно спілкуватися із викладачами та отримувати зворотній зв'язок, навчальні консультації щодо виконання певних завдань). Для цього використовуються також інші хмарні сервіси. Увесь перелік методів, які використовуються в процесі навчання та викладання, чітко висвітлено у силабусах навчальних дисциплін. Основні засади студентоцентрованого підходу базуються на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів. Викладачі кафедри здійснюють науково-дослідну роботу за напрямками, що впливають на формування професійних компетентностей здобувачів освіти. Експертна група переконалася у прикладному характері цих досліджень, виходячи із особливостей ОПП «Прикладна політологія» та місії ЗВО у регіоні (тематика досліджень, зокрема, включає розробку сценаріїв вирішення військового конфлікту на Сході України та реінтеграції тимчасово окупованих територій). У ході фокус-груп роботодавці підтвердили, що співпрацювали із здобувачами і пропонували їм теми для наукових досліджень, пов'язані із проблемами соціально-економічного розвитку регіону. Стійкий зв'язок між викладанням та науковими дослідженнями посилює наявність аспірантури на випусковій кафедрі зі спеціальності 052 Політологія, співробітництво із міжнародними організаціями (ОБСЄ, Червоний хрест, ПРООН), які працюють на Сході України та періодично проводять комунікативні, науково-популярні заходи для здобувачів, діляться результатами аналітичних досліджень із учасниками освітнього процесу. Діагностування потреби удосконалення змісту освіти здійснюється по завершенню вивчення дисциплін - опитування здобувачів після завершення вивчення освітнього компонента також проводить кожен викладач, результати обговорюються на засіданні кафедри та Вченій раді інституту.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Семенець-Орлова Інна Андріївна

Члени експертної групи

Стогова Ольга Володимирівна

Метельський Данило Олександрович

